Betänkande MiUB 10/2021 rd─ RP 154/2021 rd

Miljöutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om förebyggande och ersättning av skador orsakade av fridlysta djur

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om förebyggande och ersättning av skador orsakade av fridlysta djur (RP 154/2021 rd): Ärendet har remitterats till miljöutskottet för betänkande och till jord- och skogsbruksutskottet för utlåtande.

Sakkunniga

Utskottet har hört
- lagstiftningsdirektör Johanna Korpi, miljöministeriet
- specialsakkunnig Hanne Lohilahti, miljöministeriet
- lagstiftningsråd Heini Färkkilä, justitieministeriet
- specialsakkunnig Jussi Laanikari, jord- och skogsbruksministeriet
- tf. juristsekreterare Sarita Kämäräinen, sametinget
- ledande expert Tuula Kurikka, Forststyrelsen
- överinspektör Taina Kojola, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland
- överinspektör Leena Lehtomaa, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland
- jurist Anna-Rosa Asikainen, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- ombudsman Rikard Korkman, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf
- jurist Elias Rauhala, Centralförbundet för Fiskerihushållning
- verksamhetsledare Anne Ollila, Renbeteslagsföreningen
- verkställande direktör Kim Jordas, Finlands Yrkesfiskarförbund FYFF rf
- ordförande Harri Hölttä, Finlands naturskyddsförbund rf
- natur- och viltvårdschef Ere Grenfors, Finlands Jägarförbund
- programdirektör Petteri Tolvanen, WWF Finland
- professor Janne Salminen.

Skriftligt yttrande har lämnats av
- finansministeriet
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Savolax
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Norra Karelen
- Mellersta Österbottens förbund
- Lapplands förbund
- Finlands Kommunförbund

- Naturresursinstitutet
- BirdLife Finland rf
- Natur och Miljö rf
- professor Olli Mäenpää.

Inget yttrande av
- Finlands Fritidsfiskares Centralorganisation rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en lag om förebyggande och ersättning av skador orsakade av fridlysta djur. Förslaget genomför programmet för statsminister Sanna Marins regering, vilket bland annat har som mål att stoppa förlusten av biologisk mångfald i Finland.

Enligt förslaget ska det i fortsättningen föreskrivas i en lag, i stället för som nu i två författningar på förordningsnivå, om ersättande av dels skador som orsakas av djur som fridlysts genom naturvårdslagen och med stöd av den, dels skador som kungsörnar orsakar renhushållningen.

Syftet med propositionen är i första hand att förebygga skador som orsakas av fridlysta djur och i andra hand att ersätta uppkomna skador med statsbudgetmedel i situationer där det skulle vara orimligt för enskilda eller företag att vara tvungna att stå för de kostnader som skadan ger upphov till. Lagen föreslås uppta bestämmelser om bidrag som beviljas av statsmedel för förebyggande av skador. Ersättning enligt prövning kan enligt förslaget beviljas för sådana skador på odling och djur som orsakas av fridlysta djur, och kalkylerat stöd kan beviljas för skador som kungsörnar orsakar renhushållningen och för skador som fiskgjusen orsakar fiskerihushållningen. I förslaget ingår bland annat bestämmelser om iakttagande av EU-rättsakter som ska tillämpas på statligt stöd, om behöriga myndigheter och myndigheternas uppgifter, om ansökan och beslut om samt förutsättningar för beviljande av bidrag, ersättning och stöd. Dessutom ingår i förslaget bestämmelser om återbetalning och återkrav av bidrag, ersättning och stöd samt bestämmelser om rättsmedel.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2022 och avses bli behandlad i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Regeringen föreslår att det stiftas en lag om förebyggande och ersättning av skador orsakade av fridlysta djur. Utskottet stöder lagens syften och anser att de föreslagna bestämmelserna i sig behövs. Det bidrag för förebyggande av skador som ingår i lagförslaget är en synnerligen välkommen reform. Den betydande ökningen av skador orsakade av fridlysta djur under de senaste fem åren har ökat behovet att utveckla den nuvarande nationella stödordningen. Stödordningen har beretts i en brett förankrad arbetsgrupp åren 2019—2021.

Utskottet har fått förslag om vissa nödvändiga ändringsbehov, som särskilt hänför sig till frågan om en exakt och noggrann avgränsning av det föreslagna bemyndigandet och till möjligheten att anlita en sakkunnig utanför förvaltningen för att värdera skador. Jord- och skogsbruksutskottet har gett ett utlåtande i ärendet (JsUU 25/2021 rd) där det lyfter fram vissa utvecklingsbehov. Efter att ha hört ett stort antal företrädare för näringsidkarna, som i huvudsak håller med om de synpunkter som jord- och skogsbruksutskottet framfört, tillstyrker miljöutskottet lagförslaget, men med vissa ändringar.

Utskottet stöder i och för sig förslaget att inkludera förebyggande av skador orsakade av fridlysta arter i stödet. Det är en godtagbar utgångspunkt att i första hand försöka begränsa skadorna och uppmuntra aktörerna att vidta förebyggande åtgärder. Särskilt under de senaste åren har skador orsakade av vitkindade gäss ökat, och det finns ett uppenbart behov av gåsåkrar och av åtgärder för att driva bort gässen. Det är viktigt att dessa förebyggande åtgärder kan stödjas med offentliga medel. Utöver detta bör man försöka hitta andra metoder för att begränsa skadorna i enlighet med rapporten från arbetsgruppen för frågor som rör vitkindade gäss. Rapporten är från 2020. Man bör särskilt överväga att slopa fridlysningen av arter som klassificerats som livskraftiga och som fortfarande stärks samt att skapa smidigare förfaranden för undantagslov. För att jakt på vitkindade gäss ska kunna inledas krävs det att bilagorna till fågeldirektivet ändras, och detta alternativ bör fortfarande hållas framme. I propositionen behandlas dock inte olika metoder för att dämpa ökningen av skadorna i någon större utsträckning. Däremot sägs det i propositionen att anslagen för ersättning enligt prövning bör vara tillräckliga och att det finns ett behov av att anpassa de årliga ersättningarna till det disponibla anslaget så att samtliga ersättningsbelopp minskas i samma proportion, om anslaget inte räcker för att ersätta alla skador. Det är i sig möjligt att minska ersättningarna, men utskottet anser inte att detta är något önskvärt alternativ. I stället bör man använda hela arsenalen av förebyggande åtgärder och höja anslagsnivån så att den motsvarar beloppet av skadorna. I fråga om storskarven bör de undantagsförfaranden som fågeldirektivet möjliggör tillämpas flexibelt för att förebygga skador orsakade av storskarvsbeståndet. *(Utskottets förslag till uttalande 1)*

Tillämpningsområdet för den föreslagna lagen omfattar skador som konstaterats på odling och djur samt, i fråga om skador orsakade av kungsörn och fiskgjuse, det kalkylerade stöd som baserar sig på häckningen. Det handlar i huvudsak om skador orsakade av fridlysta fåglar. Skador orsakade av viltarter ersätts i enlighet med viltskadelagen. Enligt inkommen utredning kan särskilt det kalkylerade stöd som baserar sig på kungsörnens häckning anses vara lyckat. Systemet har upplevts vara fungerande och rättvist. Till övriga delar har ersättningssystemet fått kritik när det gäller begränsningarna av tillämpningsområdet, anslagets tillräcklighet, grunderna för fastställande av den skadade egendomens verkliga värde och förfarandet vid betalning av ersättningen. För tillämpningsområdets del har kritiken särskilt gällt att skador orsakade av havsörn, storskarv och gråhäger lämnas utanför ersättningen. När det gäller de skador som havsörnen orsakar renhushållningen har miljöministeriet inlett en utredning om de eventuella skadorna. Utskottet anser det vara ytterst viktigt att man med anledning av utredningen vidtar åtgärder för att ersätta skador orsakade av havsörnen på motsvarande sätt som den revirbaserade ersättningen för de skador som kungsörnen orsakar. Dessutom har miljöministeriet förbundit sig att närmare utreda storleken på de skador som storskarvar och gråhägrar orsakar fiskodlingar, möjligheterna att förebygga skador samt olika möjligheter att upprätta en stödordning för skador på egendom. I detta fall är inte skadeobjektets karaktär något problem, eftersom moderfisk och yngel på fiskodlingsanstalter till-

hör ett fiskodlingsföretag. Miljöministeriet har dessutom förbundit sig att utreda de skador som storskarven orsakar fiskar i fångstredskap. Om det i utredningen konstateras att storskarven orsakar betydande skador på fiskfångsterna, lovar miljöministeriet i sin kompletterande utredning till utskottet att bereda en proposition om en stödordning. Utskottet anser att dessa utredningar är viktiga med tanke på såväl hela systemet som den allmänna acceptansen för skyddet av fridlysta arter.

Enligt en utredning från miljöministeriet är det problematiskt att ersätta de skador som storskarvarna orsakar det kommersiella fisket, eftersom fångsten, exemplar av vilda fiskarter, i detta fall inte tillhör någon. Enligt miljöministeriet är det inte möjligt att identifiera och värdera de fångstförluster som det kommersiella fisket orsakas av vilda arter. Det skulle således vara fråga om allmänt näringspolitiskt stöd till fiskerinäringen, vilket inte är syftet med detta system utan hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde. Utskottet påpekar att storskarven är en fridlyst djurart och att främjande av den allmänna acceptansen för skyddsåtgärder genom att ersätta skador orsakade av arten i sig omfattas av 2 § 2 punkten i den föreslagna lagen. Utskottet anser inte att det skulle vara problematiskt att bevilja fiskerinäringen och renhushållningen sådan ersättning som avses i lagförslaget. Det är inte fråga om någon principiell ändring av ersättningen av skador orsakade av fridlysta djurarter. I de sakkunnigutlåtanden som utskottet fått konstateras det att storskarvarna orsakar det kommersiella fisket skador på många sätt. De skadar direkt både fångsterna och fångstredskapen. Dessutom ändras fiskarnas beteende när de jagas, och skarvarna inkräktar på fiskbestånden inom sina häckningsområden. Det är fråga om ett mer omfattande fenomen än att bara skada bytet. Vid beredningen av stödordningen bör man i stor utsträckning utnyttja de forskningsrön som finns om frågan.

Enligt utskottets uppfattning är det centrala innehållet i lagförslaget att kompensera företag och fysiska personer för de kostnader som skyddsbestämmelserna medför och ersätta egendomsskador eller förstörelse av egendom. Trots att den konkreta skadan orsakas av en individ av en vild djurart, är grunden för ersättningen i detta sammanhang att det är fråga om en art som fridlysts med stöd av naturvårdslagen. Det är således inte heller i fråga om storskarven något problem att skadan orsakas av en vild art. Det är inte heller problematiskt att fritt levande fiskbestånd som sådana inte tillhör någon. De är trots allt objekt med ett förmögenhetsvärde som omfattas av olika rättigheter, av vilka den rätt att fiska som vattenområdets ägare har får egendomsskydd (GrUU 58/2014 rd). Delägarlaget för ett vattenområde eller en fastighetsägare kan i egenskap av innehavare av fiskerätt utnyttja sin fiskerätt genom att fiska, arrendera ut fiskerätt eller bevilja fisketillstånd för vattenområdet. I värsta fall kan fiskbeståndets tillstånd inom ett influensområde för storskarvars bon försämras så att vattenområdets ägare hindras från att utnyttja sin egendom, och också tillståndspliktigt fiske eller fiske som baserar sig på arrenderätt kan hindras. Till den del rätten att fiska i området grundar sig på ett tillstånd eller en kvot för vattenområdets ägare, inklusive staten, bör man genuint granska möjligheten att ersätta skadorna också på grundval av en begränsad sakrätt. Ersättningar för skador som orsakats fångstredskap och fångster kan betraktas som ersättning för sakskada, och med hjälp av en kalkylerad ersättning kan man ersätta ekonomiska skador, såsom uteblivna inkomster för fiskare inom influensområdena för storskarvars bon. Båda dessa element är viktiga för att bygga upp ett rättvist system. Eftersom det handlar om en ersättning enligt prövning till skadelidande till följd av en verksamhet från statens sida (skydd av en fridlyst djurart), bör statsrådet vid beredningen av ersättningssystemet sträva efter att hitta ett rättvist och effektivt system som behandlar olika näringar och näringsidkare jämlikt och som på bästa sätt

förverkligar den föreslagna lagens syften. I fråga om kungsörnen har man lyckats med detta. Statsrådet bör således snarast möjligt utreda de skador som storskarven orsakar det kommersiella fisket och bereda en separat proposition om stödordningen, om utredningen visar att betydande skador orsakas. En rapport om hur beredningen framskrider ska ges före utgången av 2022, om en sådan proposition inte har lämnats till riksdagen. *(Utskottets förslag till uttalande 2)*

Att det betalas full ersättning för en skada är en central faktor för att nå målen i lagförslaget. Trovärdigheten hos hela ersättningssystemet är beroende av att det med avseende på skadebeloppen beviljas tillräcklig finansiering för ersättningarna, antingen genom intern allokering under momentet eller genom en höjning av anslagsnivån under detta. Utskottet instämmer i jord- och skogsbruksutskottets åsikt om att man bör säkerställa att anslagen för ersättningarna räcker. Andra centrala faktorer vid ersättning av skador är fastställandet av egendomens verkliga värde och villkoren för ersättningen. Enligt inkommen utredning bör Naturresursinstitutets skördestatistik utvecklas så att den bättre motsvarar de faktiska skördarna inom den aktiva konventionella och ekologiska produktionen. Också prisstatistiken bör utvecklas ytterligare, och i och med Naturresurs-institutets ekologiska prisstatistik kommer möjligheterna att fastställa det verkliga värdet av också ekologiska skördar att förbättras. Vid fastställandet av det verkliga värdet använder man sig av det värde som bestäms genom en förordning av jord- och skogsbruksministeriet om de verkliga värden som tillämpas vid ersättning av skador på djur. I förordningen bör det faktiska värdet av djur som har förädlats och skolats beaktas bättre än i de schematiska värdena. Oskäliga förebyggande åtgärder får inte vara ett villkor för ersättningen. Enligt en utredning till utskottet kommer så inte att vara fallet.

Avslutningsvis lyfter utskottet fram frågan om ersättning i rätt tid. En sak som väsentligt minskar ersättningens betydelse är att ersättning enligt lagförslaget kan sökas en gång per år, före utgången av året, och att betalningen kan ske efter det. Detta leder till att en jordbrukare kan bli tvungen att vänta i nästan ett år på att få ersättning för skördeskador, medan jordbrukaren långt före det måste skaffa antingen material för att etablera ett nytt växtbestånd eller ersättande skörd för djurfoder. Utskottet anser att det är synnerligen viktigt att ersättningen inom ramen för de disponibla anslagen betalas utan obefogat dröjsmål under det år då skadan uppstod. För att genomföra bestämmelsen behöver man säkerställa tillräckliga resurser för de närings-, trafik- och miljöcentraler som behandlar ersättningsärenden samt främja elektronisk kommunikation vid behandlingen av ärenden. Enligt en utredning till utskottet kommer det att ersättning får sökas fortlöpande och att ansökan ska behandlas utan dröjsmål att kräva en permanent ökning av resurserna för närings-, trafik- och miljöcentralerna i Norra Karelen och Sydöstra Finland med uppskattningsvis två årsverken (ca 160 000 euro/år). Utskottet anser att det är ytterst viktigt att ordna med denna tilläggsresurs för att säkerställa ett snabbt ansökningsförfarande som behandlar de skadelidande på behörigt sätt.

DETALJMOTIVERING

3 §. Tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om statligt stöd. Paragrafen bör preciseras för att bemyndigandet att utfärda förordning ska vara exakt och noggrant avgränsat och för att etablerad författningspraxis vid sättandet i kraft av EU-lagstiftning ska iakttas. I 1 mom. föreskrivs det om tillämpning av Europeiska unionens regler om statligt stöd. I momentet sägs det i

informativt syfte att Europeiska unionens regler om statligt stöd ska tillämpas om ersättning, stöd eller bidrag beviljas ett företag eller någon annan sammanslutning som bedriver ekonomisk verksamhet. Bestämmelserna om statligt stöd ingår i artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, som dock enligt artikel 42 i det fördraget tillämpas på produktion av och handel med jordbruksprodukter endast i den mån Europaparlamentet och rådet beslutar detta. Det går inte att avvika från denna utgångspunkt genom nationell lagstiftning. Det är således nödvändigt att till 1 mom. foga en precisering om att reglerna om statligt stöd tillämpas på de åtgärder som avses i lagförslaget, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning.

Utskottet föreslår att ett nytt 2 mom. fogas till paragrafen. För att statligt stöd ska kunna beviljas ska kommissionen ha fattat ett beslut om godkännande. På det statliga stöd som avses i lagförslaget tillämpas i fråga om skador på odlingar Europeiska unionens riktlinjer för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden 2014—2020 (2014/C 204/01), nedan riktlinjerna för statligt stöd inom jordbrukssektorn, och i fråga om skador på fiskodling kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 om de minimis-stöd för fiskeri- och vattenbrukssektorn. Ersättning för skador som kungsörnen orsakat renhushållningen omfattas däremot inte av bestämmelserna om statligt stöd enligt artikel 211 i förordning (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter, och det är inte fråga om statligt stöd.

Paragrafens 2 mom. blir 3 mom. Det föreslås inga ändringar i momentet. Momentet innehåller en hänvisning till 2 och 2 a § i lagen om tillämpning av vissa av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd (300/2001) för att fullgöra skyldigheten att iaktta öppenhet. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att ministeriet får de uppgifter som behövs för anmälan och årsrapportering och att stödmyndigheten svarar för att den skyldighet att offentliggöra uppgifter som anges i kommissionens beslut fullgörs.

I 4 mom. (3 mom. i propositionen) föreslås ett bemyndigande för statsrådet att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om beviljande, förutsättningar för beviljande, utbetalning och användning av bidrag eller ersättning eller av stöd med anledning av fiskgjusens häckning samt om närings-, trafik- och miljöcentralens och bidragsmottagarens skyldigheter. Förordningen utfärdas efter prövning, och dess användning begränsas av EU:s regler om statligt stöd, särskilt riktlinjerna för statligt stöd inom jordbrukssektorn och kommissionens förordning om de minimis-stöd för fiskeri- och vattenbrukssektorn. Bemyndigandet behöver preciseras så att det framgår entydigt vilka av Europeiska unionens bestämmelser (riktlinjerna för statligt stöd inom jordbrukssektorn) och rättsakter (de minimis-förordningen) som begränsar dess utövning.

17 §. Ersättningsgrunder för skador på odling. I 3 mom. föreskrivs det om ersättning för kostnader för kompletterings- och nyodling. Utskottet föreslår att stödnivån höjs till 100 procent till följd av att Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd har ändrats. Tidigare var maximibeloppet för ersättningen i riktlinjerna för statligt stöd inom jordbrukssektorn 80 procent av kostnaderna. Kommissionen har genom sin anmälan 2018 ändrat riktlinjerna för jordbrukssektorn (C/2018/7303) så att stödet kan uppgå till högst 100 procent av de stödberättigande kostnaderna. Samtidigt föreslås det att bestämmelsens ordalydelse preciseras så att uttrycket skadans faktiska värde används i stället för det verkliga värdet när det föreskrivs om ersättningens absoluta maximibelopp.

18§. Ersättningsgrunder för skador på djur. I 1 mom. 2 punkten föreskrivs det om ersättning för veterinärkostnaderna för vård av ett skadat djur. På motsvarande sätt som i fråga om 17 § 3 mom. behöver bestämmelsen ändras så att kostnaderna ersätts högst till djurets verkliga värde. Tidigare var maximibeloppet för ersättningen i riktlinjerna för statligt stöd inom jordbrukssektorn 80 procent av kostnaderna. Kommissionen har genom sin anmälan 2018 ändrat riktlinjerna för jordbrukssektorn (C/2018/7303) så att stödet kan uppgå till högst 100 procent av de stödberättigande kostnaderna.

20§. Konstaterande och värdering av skador på odling och djur. Utskottet föreslår att ett nytt 2 mom. fogas till paragrafen. Meningen är att i paragrafen inkludera de garantier för de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten och en god förvaltning som förutsätts i 124 § i grundlagen. Det behövs för att uppgiften att utföra identifiering och värdering av skador på djur ska kunna anförtros andra än myndigheter. I det här fallet är det lämpligt att överföra uppgiften på någon annan än en myndighet eftersom uppgiften kräver särskild sakkunskap. Det handlar om att identifiera skador på djur som orsakats av en individ av en fridlyst djurart, vilket kräver förtrogenhet med hur arten beter sig. Närings-, trafik- och miljöcentralen bedömer utifrån uppgiften vilken aktör som är den bästa att sköta den. Uppgiften utförs i terrängen, och den inbegriper faktisk förvaltningsverksamhet. Däremot innebär det inte fattande av förvaltningsbeslut. Det föreslås inte någon möjlighet att söka ändring i utförandet av värderingsuppgiften, utan på ändringssökandet ska tillämpas 38 § i den föreslagna lagen. För att trygga rättssäkerheten och garantierna för en god förvaltning fogas till paragrafen en bestämmelse om att uppgiften omfattas av straffrättsligt tjänsteansvar och en hänvisning till skadeståndslagen (412/1974). På utförandet av uppgifter som gäller identifiering och värdering av skador på djur tillämpas dessutom den allmänna förvaltningsrättsliga lagstiftningen.

30§. Ansökan om ersättning och stöd. I paragrafen behöver det vid sidan av tidsfristen för att lämna in en ansökan föreskrivas om en tidsfrist för behandlingen av ansökan. Enligt propositionen (30 § 2 mom. i lagförslaget) ska ersättning sökas före utgången av det år då skadan inträffat. Efter det behandlas de ansökningar som kommit in. Syftet med det föreslagna förfarandet har varit att säkerställa att finansieringen, om anslaget visar sig vara otillräckligt, vid behov kan minskas i samma proportion för samtliga sökande. För det andra är syftet med bestämmelsen att begränsa närings-, trafik- och miljöcentralernas arbetsbörda när bidrag, ersättningar och stöd betalas en gång om året. För det tredje föreskrivs det i riktlinjerna för statligt stöd inom jordbrukssektorn att stöd som betalas ut i flera poster och stödberättigande kostnader ska diskonteras till värdet vid den tidpunkt då stödet beviljades. Vid diskonteringen tillämpas dessutom den gällande diskonteringsräntan den dag då finansieringen beviljas.

För att ersättningssystemet ska vara godtagbart och för att målen ska kunna nås krävs det att den skadelidande har tillgång till ersättningen eller stödet inom en skälig tid. Det är därför nödvändigt att föreskriva att ersättningsansökningarna ska lämnas in till den behöriga myndigheten utan obefogat dröjsmål. De kalkylerade stöd enligt det föreslagna 5 kap. som baserar sig på kungsörnens och fiskgjusens häckning ska däremot sökas årligen senast den 31 oktober. Syftet med bestämmelsen är att det så snart som möjligt efter det att en skada har konstaterats ska kunna klarläggas om skadan berättigar till ersättning och, framför allt, att säkerställa att ansökan som utgångspunkt behandlas skyndsamt, utan obefogat dröjsmål. Ansökan ska i vilket fall som helst behandlas det år då skadan inträffade eller, om ansökan har gjorts så sent att den inte hinner behandlas det året,

utan dröjsmål efter årsskiftet. Utskottet anser att det vore önskvärt att betala ut ersättningen eller stödet i en post så snart som möjligt efter det att ansökan har behandlats. Om ersättning eller bidrag måste betalas i flera poster, utgör den föreslagna bestämmelsen inget hinder för detta. Enligt utskottets uppfattning är diskontering vedertagen praxis vid utbetalning av statligt stöd, och närmare bestämmelser om diskonteringen får utfärdas genom förordning av statsrådet med stöd av bemyndigandet i det föreslagna 3 § 4 mom. Vid verkställigheten av bestämmelsen bör man se till att närings-, trafik- och miljöcentralerna har tillräckliga resurser och att de får introduktion.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Miljöutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 154/2021 rd med ändringar. ***(Utskottets ändringsförslag)***

Riksdagen godkänner två uttalanden. ***(Utskottets förslag till uttalanden)***

Utskottets ändringsförslag

Lag

om förebyggande och ersättning av skador orsakade av fridlysta djur

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att
1) förebygga skador orsakade av fridlysta djur,
2) ersätta skador orsakade av fridlysta djur,
3) främja artskyddet,
4) öka acceptansen för naturvård.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om grunder och förfaranden som ska iakttas vid beviljande av medel inom ramen för de anslag som tagits in i statsbudgeten

1) för att förebygga skador orsakade av fridlysta djur,

2) för att ersätta skador orsakade av fridlysta djur,

3) för att stödja renhushållningen genom att ersätta skador som kungsörnar orsakat renhushållningen i det i 2 § i renskötsellagen (848/1990) avsedda renskötselområdet,

4) för att stödja fiskerihushållningen med anledning av fiskgjusarnas häckning.

3 §

Tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om statligt stöd

Om bidrag, ersättning eller stöd beviljas ett företag, ett offentligt samfund eller någon annan sammanslutning som bedriver ekonomisk verksamhet, tillämpas dessutom Europeiska unionens regler om statligt stöd, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning.

Bidrag och ersättning beviljas i form av sådant statligt stöd enligt avsnitten 1.1.1.1 eller 1.2.1.5 som avses i Europeiska unionens riktlinjer för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden 2014—2020 (2014/C 204/01). Stöd som grundar sig på fiskgjusens häckning beviljas som sådant stöd av mindre betydelse som avses i kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom fiskeri- och vattenbrukssektorn. (Nytt 2 mom.)

Bestämmelser om lämnande av upplysningar och om anmälningsförfarandet finns i 2 § i lagen om tillämpning av vissa av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd (300/2001), och bestämmelser om skyldigheten att offentliggöra uppgifter om stöd och att iaktta öppenhet finns i 2 a § i den lagen.

Närmare bestämmelser om beviljande, förutsättningar för beviljande, ~~begränsning,~~ utbetalning och användning av bidrag eller ersättning eller av stöd med anledning av fiskgjusens häckning samt om närings-, trafik- och miljöcentralens och bidragsmottagarens skyldigheter får utfärdas genom förordning av statsrådet enligt vad som föreskrivs i Europeiska unionens riktlinjer för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden 2014—2020 (2014/C 204/01) samt i kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom fiskeri- och vattenbrukssektorn.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *fridlysta djur* vilda fåglar och däggdjur som är fridlysta med stöd av naturvårdslagen (1096/1996),

2) *bidrag* finansiering enligt prövning som beviljas av statsmedel för att förebygga skador orsakade av fridlysta djur,
3) *ersättning* finansiering enligt prövning som beviljas av statsmedel för att ersätta skador på odling och djur som orsakats av fridlysta djur,
4) *stöd* kalkylerad finansiering enligt prövning som beviljas av statsmedel för att ersätta skador som kungsörnar orsakar renhushållningen och skador som fiskgjusar orsakar fiskerihushållningen.

2 kap.

Myndigheterna och deras uppgifter

5 §

Miljöministeriets uppgifter

Miljöministeriet svarar för den allmänna styrningen, uppföljningen och utvecklingen av verksamhet som avses i denna lag.

6 §

Närings-, trafik- och miljöcentralens uppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralen har till uppgift att
1) främja förebyggandet av skador som orsakas av fridlysta djur,
2) behandla och avgöra skadeanmälningar och ersättnings-, stöd- och bidragsansökningar samt begäranden om omprövning av dem,
3) verkställa bidrag, ersättning och stöd samt sköta den rådgivning, styrning, information och övervakning som anknyter till dem.

Behörig statlig myndighet är den närings-, trafik- och miljöcentral inom vars verksamhetsområde en skada inträffar. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland behandlar och avgör dock ansökningar om stöd med anledning av kungsörnars häckning, och närings-, trafik- och miljöcentralen i Mellersta Finland behandlar och avgör ansökningar om stöd med anledning av fiskgjusars häckning.

7 §

Närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenters uppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter sköter de i 12, 19, 21 och 22 § i statsunderstödslagen (688/2001) angivna uppgifter som hänför sig till utbetalning och återkrav av bidrag. Utvecklings- och förvaltningscentret sköter jämsides med den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen också övervakningsuppgifter som avses i 15 § i den lagen.

8 §

Forststyrelsens uppgifter

Forststyrelsen har till uppgift att
1) årligen utreda kungsörnarnas häckningssituation och ungproduktion för uträkning av de koefficienter för revir som avses i 23 §,
2) utreda och vid behov uppskatta antalet revir som sträcker sig över gränsen mellan Finland och en annan stat.

9 §

Den kommunala myndighetens uppgifter

Den kommunala landsbygdsnäringsmyndigheten har till uppgift att konstatera och värdera skador på odling.
Behörig är den kommunala landsbygdsnäringsmyndighet inom vars område en skada inträffar.

3 kap.

Bidrag för förebyggande av skador

10 §

Bidragets ändamål

Närings-, trafik- och miljöcentralen får bevilja bidrag för förebyggande av skador som avses i 15, 21 och 26 § samt för förebyggande av skador på byggnader inom ramen för de anslag som anvisats i statsbudgeten. Bidrag kan beviljas för anskaffning av varor och tjänster samt för forskning och utvecklingsarbete.

11 §

Bidragssökande

Bidrag för förebyggande av skador på odling och djur samt bidrag för förebyggande av skador som kungsörnen orsakar renhushållningen och skador som fiskgjusen orsakar fiskodlingsanstalter kan beviljas fysiska personer, företag och andra sammanslutningar, med undantag för statliga bokföringsenheter.
Bidrag för förebyggande av skador på byggnader kan beviljas fysiska personer och andra sammanslutningar, med undantag för statliga bokföringsenheter.

12 §

Förutsättningar för beviljande av bidrag

En förutsättning för beviljande av bidrag är att de förebyggande åtgärderna bedöms minska följderna av skador samt lindra de risker som hänför sig till dem. En ytterligare förutsättning är att bidragsmottagaren inte har fått annan offentlig finansiering för samma åtgärd. Bidraget kan täcka kostnaderna helt eller delvis.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av bidrag och om bidragsmottagarens skyldigheter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §

Bidragets storlek

Storleken på det bidrag som beviljas bestäms utifrån kostnaderna inklusive mervärdesskatt för varan eller tjänsten. Bidragets storlek baserar sig emellertid på kostnaderna exklusive mervärdesskatt, om anskaffningen anknyter till verksamhet som berättigar kommuner eller företag till avdrag eller återbäring.

4 kap.

Ersättningar för uppkomna skador

14 §

Allmänna förutsättningar för beviljande av ersättning

Ersättning betalas för skador som är en direkt följd av ett skadefall, inom ramen för de anslag som anvisats i statsbudgeten. Om ersättning inte kan betalas till fullt belopp inom ramen för budgeten, minskas ersättningsbeloppet i samma proportion för alla ersättningsmottagare.

Vid beräkning av ersättningsbeloppet beaktas som avdrag de ersättningar som på basis av annan lagstiftning eller försäkring fås på grund av skadefallet.

Den som lidit skada ska med alla rimliga och till buds stående medel försöka förhindra att skador uppkommer eller förvärras. Ett i 3 kap. föreskrivet bidrag fråntar inte ersättningsmottagaren skyldigheten att försöka förhindra att skadan uppkommer eller förvärras.

Ersättning kan vägras eller sänkas, om den skadelidande utan godtagbar orsak har förbjudit vidtagandet av åtgärder som skulle ha kunnat förhindra skadans uppkomst eller att skadan förvärras eller annars har medverkat till att den skada som avses i ersättningsansökan har uppkommit eller förvärrats.

15 §

Skador som ersätts samt ersättningsmottagare

Som skada på odling kan ersättas skada som fridlysta djur orsakat på åker, trädgård, plantskoleodling och bärgad skörd. Ersättning för skada på odling kan betalas till företag som bedriver verksamhet inom primär jordbruksproduktion.

Som skada på djur kan ersättas skada som fridlysta djur orsakat produktionsdjur eller husdjur, bortsett från skador som kungsörnar orsakar renhushållningen och skador som fiskgjusar orsakar fiskodlingsanstalter. Bestämmelser om på kungsörnens och fiskgjusens häckning baserade stöd för renhushållningen respektive fiskerihushållningen finns i 5 kap.

Ersättning för skada på djur kan betalas till fysiska personer, företag som bedriver verksamhet inom primär jordbruksproduktion samt renbeteslag.

16 §

Allmänna grunder för ersättningens storlek

I ersättning kan betalas högst den skadade egendomens verkliga värde.

Ersättning kan betalas också för värderingskostnader som den som söker ersättning har betalat och som kan anses behövliga och rimliga med tanke på utredning av skadan.

Ersättning för skada kan betalas till den del det sammanräknade beloppet av skador och kostnader under ett kalenderår överstiger 170 euro.

17 §

Ersättningsgrunder för skador på odling

Som skada på odling kan ersättas högst ett belopp som motsvarar värdet av den förlorade skörden samt det verkliga värdet av de skadade trädgårds- och plantskoleväxterna.

Värdet av skador på odling bestäms utgående från Livsmedelsverkets föreskrifter om normskördar och priser per enhet som ska användas vid ersättning av skador på odling, vilka meddelas årligen med stöd av 10 § 2 mom. i viltskadelagen (105/2009).

Nödvändig kompletterings- och nyodling på en skadeareal kan ersättas högst till ett belopp som motsvarar 100 procent av de sammanlagda behövliga material- och arbetskostnaderna för odlingen. Om kompletterings- eller nyodling inte är möjlig, kan i ersättning betalas högst kostnaderna för nödvändig anskaffning av motsvarande skörd, med avdrag för inbesparade kostnader för kompletterings- eller nyodling. Ersättningsbeloppet får dock inte överstiga skadans faktiska värde.

Närmare bestämmelser om ersättningsgrunderna för skador på odling får utfärdas genom förordning av statsrådet.

18 §

Ersättningsgrunder för skador på djur

Som skada på djur kan för skada som orsakats produktionsdjur eller husdjur ersättas högst

1) det verkliga värdet av ett djur som dödats eller som avlivats på grund av skada i enlighet med vad som med stöd av 11 § 2 mom. i viltskadelagen föreskrivs om de verkliga värden som tillämpas vid ersättning för skador på djur,

2) ~~80 procent av de sammanlagda~~ veterinärkostnaderna för vård av ett skadat djur~~, dock~~ högst till ett belopp som motsvarar djurets verkliga värde.

Vid beräkning av ersättningsbeloppet beaktas som avdrag det belopp till vilket produktionsdjuret kan utnyttjas på annat sätt.

Närmare bestämmelser om ersättningsgrunderna för skador på djur får utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 §

Anmälan om skada på odling och djur

Den som lidit skada ska utan dröjsmål efter att ha upptäckt skadan göra en skadeanmälan till närings-, trafik- och miljöcentralen. Anmälan anses ha lämnats in när den har anlänt till myndigheten. I anmälan ska ingå kontaktuppgifter till den skadelidande samt uppgifter om skadeplatsen, vad som orsakat skadan och tidpunkten för skadan samt uppgifter om skadeobjektet och skadans omfattning.

Närmare bestämmelser om innehållet i skadeanmälan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 §

Konstaterande och värdering av skador på odling och djur

Skador på odling konstateras och värderas på den skadelidandes begäran av den behöriga kommunala myndigheten. Skador på djur konstateras och värderas av en oberoende sakkunnig som närings-, trafik- och miljöcentralen har godkänt. Värderingen ska göras utan dröjsmål efter det att närings-, trafik- och miljöcentralen tagit emot skadeanmälan och den som ska utföra värderingen har underrättats om skadan.

Närings-, trafik- och miljöcentralen får överföra uppgiften att värdera skador på djur på någon som har behövlig kompetens och som har de bästa förutsättningarna för att bedöma skadan. Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på en utomstående person som värderar en skada när han eller hon utför uppgifter som avses i denna lag. Bestämmelser som skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974). (Nytt 2 mom.)

Den som värderar skadan ska utarbeta en skriftlig redogörelse för skadans storlek och omfattning.

Kommunen kan ta ut en avgift för uppgifter som de kommunala myndigheterna har utfört. Den avgift som kommunen tar ut får motsvara högst kommunens totala kostnader för prestationen. Grunderna för avgiften anges närmare i en taxa som antas av kommunen. Avgifterna är direkt ut-

sökbara. Bestämmelser om indrivning av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

5 kap.

Stöd med anledning av kungsörnens och fiskgjusens häckning

21 §

Grunder för stöd för renhushållningen med anledning av kungsörnens häckning samt mottagare av stödet

Renhushållningen kan inom ramen för de anslag som anvisats i statsbudgeten beviljas stöd för skador som den orsakas av kungsörnar inom det renskötselområde som avses i 2 § i renskötsellagen. Om stöd inte kan betalas till fullt belopp inom ramen för budgeten, minskas stödbeloppet i samma proportion för alla stödmottagare. Stödet betalas till renbeteslag.

Närmare bestämmelser om det kalkylerade värdet av renar som kungsörnen använder som föda i sitt revir utfärdas genom förordning av statsrådet.

22 §

Stöd per revir för renhushållningen

Stödet per kungsörnsrevir för renhushållningen beräknas genom att det kalkylerade värdet av renar som kungsörnar använder som föda i sitt revir multipliceras med den i 23 § avsedda koefficient för reviret som bestäms på basis av kungsörnens häckningssituation och ungproduktion.

23 §

Koefficienten för revir

Koefficienten för bebodda kungsörnsrevir är ett. Om ett bebott kungsörnsrevir producerar ungar, är koefficienten tre.

I fjällrenbeteslagen är koefficienten för bebodda kungsörnsrevir två. Om ett bebott kungsörnsrevir producerar ungar, är koefficienten fem.

Fjällrenbeteslagen är följande:
Hammastunturi,
Ivalo,
Kaldoaivi,
Kyrö,
Käsivarsi,
Lappi,
Muddusjärvi,
Muotkatunturi,
Näkkälä,

Näätämö,
Paatsjoki,
Paistunturi,
Sallivaara,
Vätsäri.

Koefficienten för ett revir som sträcker sig till ömse sidor av gränsen mellan Finland och en annan stat och vars bo ligger på den andra statens territorium är alltid två för de fjällrenbeteslag som räknas upp i 3 mom. och alltid ett för övriga renbeteslag. För kungsörnsrevir som sträcker sig över renskötselområdets sydgräns betalas partiellt stöd.

24 §

Betalning av stöd till renbeteslag

Stöd betalas till renbeteslaget för alla i 23 § avsedda kungsörnsrevir inom dess område.

Stödet per revir fördelas på renbeteslagen, om kungsörnarna i ett revir anses använda renar från flera renbeteslags områden som föda. Om reviret delvis ligger inom ett fjällrenbeteslags område, beräknas stödet så att koefficienten för revir i fjällrenbeteslag används för hela reviret.

25 §

Ersättning för öronmärkta renar

På yrkande av en renägare ska renbeteslaget av det stöd för renhushållningen som det har fått betala renägaren ersättning för en öronmärkt ren som dödats av kungsörn eller som på grund av skada orsakad av kungsörn måste avlivas.

Om det i renbeteslagets område inte förekommer kungsörnshäckning som berättigar till stöd för renhushållningen eller om det stöd som ska betalas med anledning av häckning inte täcker en i 1 mom. avsedd skada som renägaren har lidit, ersätts renägarens skada i enlighet med vad som föreskrivs i 18 §.

26 §

Stöd för fiskerihushållningen med anledning av fiskgjusens häckning samt mottagare av stödet

Stöd för fiskerihushållningen kan inom ramen för de anslag som anvisats i statsbudgeten beviljas för skador som fiskgjusar orsakar odlad fisk på fiskodlingsanstalter. Om stöd inte kan betalas till fullt belopp inom ramen för budgeten, minskas stödbeloppet i samma proportion för alla stödmottagare.

Stöd för fiskerihushållningen kan betalas till företag inom fiskodlingssektorn.

27 §

Grunder för stöd för fiskerihushållningen

Stöd för fiskerihushållningen kan beviljas utgående från det kalkylerade värdet av odlad fisk som fiskgjusar använder som föda.

Det stöd för fiskerihushållningen som beviljas med anledning av fiskgjusens häckning beräknas genom att antalet fiskgjusepar multipliceras med den mängd odlad fisk som ett par och dess ungar använder och skadar under häckningssäsongen (kilogram per häckningssäsong) och med producentpriset på fisk (euro per kilogram).

Det kalkylerade värdet av stödet för fiskerihushållningen bestäms utifrån antalet fiskgjusbon med ungar inom fiskodlingsanstaltens influensområde. Koefficienten för det kalkylerade värdet inom ett avstånd av 10 kilometer från fiskodlingsanstalten är ett, och inom ett avstånd av 10—20 kilometer från fiskodlingsanstalten är koefficienten 0,5. Om det finns flera fiskodlingsanstalter inom en häckande fiskgjuses fångstområde, fördelas stödet jämnt mellan dem.

Närmare bestämmelser om grunderna för beräkning av stödet för fiskerihushållningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 kap.

Förfaranden för ansökan och beviljande

28 §

Ansökan om bidrag

Bidrag söks hos den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen innan det projekt eller den åtgärd som bidraget avser påbörjas. Bestämmelser om ansökan om bidrag finns dessutom i 9 § i statsunderstödslagen.

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan fastställa en ansökningstid för bidraget.

29 §

Bidragsansökan

Bidragsansökan ska innehålla uppgifter om

1) sökanden,

2) det projekt och den åtgärd som bidrag söks för,

3) beloppet av det bidrag som behövs för att genomföra projektet eller åtgärden samt kostnaderna exklusive mervärdesskatt för projektet eller åtgärden,

4) annan offentlig finansiering som fåtts för projektet eller åtgärden,

5) det stöd av mindre betydelse som andra myndigheter beviljat bidragssökanden under det innevarande beskattningsåret och de två föregående beskattningsåren,

6) andra väsentliga omständigheter som anknyter till projektet eller åtgärden än de som avses i 1—5 punkten.

Bestämmelser om statsunderstödssökandes skyldighet att lämna uppgifter finns dessutom i 10 § i statsunderstödslagen.

30 §

Ansökan om ersättning och stöd

Ersättning och stöd söks hos den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen. Ersättning ska sökas utan obefogat dröjsmål efter det att skadan har konstaterats. Stöd enligt 5 kap. ska sökas årligen senast den 31 oktober.

Ansökan ska behandlas utan obefogat dröjsmål under det kalenderår då skadan inträffat eller utan dröjsmål efter det, om ansökan kommer in så sent att den inte kan behandlas före utgången av det året.

31 §

Ersättningsansökan

Ersättningsansökan ska innehålla uppgifter om
1) sökanden,
2) vad som orsakat skadan,
3) skadan och skadeobjektets värde,
4) skadeplatsens geografiska läge,
5) de åtgärder som vidtagits i syfte att förhindra skadans uppkomst eller förvärrande,
6) de värderingskostnader som sökanden har betalat till kommunen eller till någon annan,
7) sökandens möjlighet att få ersättning för skadan från en försäkring eller på någon annan grund,
8) den sökta ersättningens storlek.

Till ersättningsansökan ska fogas verifikat över uppkomna material- och arbetskostnader.

Om skadans storlek kan konstateras först under den följande växtperioden, ska ansökan till denna del kompletteras med tilläggsutredning där skadans storlek verifieras. Tilläggsutredningen ska ges in till närings-, trafik- och miljöcentralen före utgången av maj året efter det år då skadan inträffade.

Sökanden ska i samband med behandlingen av ersättningsansökan lämna uppgifter på begäran även om andra omständigheter som den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen behöver för att kunna avgöra ansökan.

32 §

Stödansökan

Ansökan om stöd för renhushållningen ska innehålla kontaktuppgifter till renbeteslaget.

Ansökan om stöd för fiskerihushållningen ska innehålla uppgifter om
1) sökanden,
2) skadan och skadeobjektets värde,
3) skadeplatsens geografiska läge,

4) de åtgärder som vidtagits i syfte att förhindra skadans uppkomst eller förvärrande,
5) fiskgjusens häckning,
6) de kostnader som sökanden har betalat för uppgifterna om fiskgjusens häckning,
7) sökandens möjlighet att få ersättning för skadan från en försäkring eller på någon annan grund,
8) det sökta stödets storlek,
9) det sammanlagda beloppet av stöd av mindre betydelse som erhållits under det innevarande beskattningsåret och de två föregående beskattningsåren.

33 §

Bidragsbeslut

Av bidragsbeslut ska framgå bidragsmottagaren, uppgifter om bidragets användningsändamål, bidragsbeloppet, villkoren för bidraget samt grunderna för beviljande, övervakning och återkrav av bidrag. Bestämmelser om statsunderstödsbeslut finns dessutom i 11 § i statsunderstödslagen.

34 §

Ersättningsbeslut

Av beslut om ersättning för skador på odling och djur ska framgå arten och storleken av den skada som ersättningen avser, ersättningsbeloppet och beräkningsgrunden samt grunderna för återkrav av ersättning.

35 §

Stödbeslut

Av beslut om stöd per kungsörnsrevir ska framgå
1) antalet bebodda revir,
2) antalet revir där ungar producerats,
3) antalet revir som finns i grannländer nära renskötselområdets gräns,
4) antalet obebodda revir som varit bebodda under de två föregående åren.
Uppgifterna anges enligt renbeteslag, och i fråga om revir som är gemensamma för renbeteslag och stater anges de enligt renbeteslag.
Av beslut om stöd med anledning av fiskgjusens häckning ska framgå
1) antalet fiskgjusbon med ungar på ett avstånd av högst 20 kilometer från en fiskodlingsanstalt,
2) avståndet från fiskgjusbon med ungar till fiskodlingsanstalten,
3) det producentpris för fisk som ligger till grund för beslutet.

36 §

Återbetalning av bidrag, ersättning och stöd

Ersättnings- och stödmottagare ska utan dröjsmål betala tillbaka till närings-, trafik- och miljöcentralen ersättning eller stöd som erhållits på felaktiga grunder, till för stort belopp eller uppenbart utan grund.

I fråga om återbetalning av bidrag iakttas vad som föreskrivs i 20 § i statsunderstödslagen och 1 § i lagen om tillämpning av vissa av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd.

37 §

Avbrytande av utbetalningen samt återkrav av bidrag, ersättning och stöd

Närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter ska genom sitt beslut bestämma att utbetalningen av ersättning och stöd ska upphöra och att ersättning och stöd som redan betalats ut ska återkrävas, om

1) mottagaren har låtit bli att uppge, eller har lämnat felaktiga eller vilseledande uppgifter om, en sådan omständighet som väsentligt har kunnat inverka på erhållandet av ersättningen eller stödet eller på ersättnings- eller stödbeloppet,

2) mottagaren har underlåtit att återbetala en sådan ersättning eller ett sådant stöd som enligt 36 § ska betalas tillbaka,

3) ersättningen eller stödet av andra än i 1 och 2 punkten avsedda orsaker har beviljats eller betalats ut utan grund,

4) åtgärden förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

38 §

Ändringssökande

Omprövning får begäras av beslut som närings-, trafik- och miljöcentralen eller närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter har fattat enligt denna lag. Bestämmelser om omprövningsbegäran finns i förvaltningslagen (434/2003).

Bestämmelser om sökande av ändring hos förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

39 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

På ärenden som inletts innan denna lag trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande, om inte något annat följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning.

Genom denna lag upphävs miljöministeriets beslut om bidrag för att ersätta skador förorsakade av fridlysta sällsynta djur (1626/1991) samt statsrådets förordning om ersättning för skador som kungsörnar orsakar renhushållningen (8/2002).

Utskottets förslag till uttalanden

1. Riksdagen förutsätter att de undantagsförfaranden som fågeldirektivet möjliggör tillämpas flexibelt för att förebygga skador orsakade av skarvbeståndet.

2. Riksdagen förutsätter att statsrådet snarast möjligt utreder de skador som storskarven orsakar det kommersiella fisket och bereder en separat proposition om stödordningen, om utredningen visar att betydande skador orsakas. En rapport om hur beredningen framskrider ska ges före utgången av 2022, om en sådan proposition inte har lämnats till riksdagen.

Helsingfors 25.11.2021

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Juha Sipilä cent
vice ordförande Tiina Elo gröna
medlem Petri Huru saf
medlem Hanna Kosonen cent
medlem Johan Kvarnström sd
medlem Sheikki Laakso saf
medlem Niina Malm sd
medlem Kai Mykkänen saml
medlem Mikko Ollikainen sv
medlem Mauri Peltokangas saf
medlem Saara-Sofia Sirén saml
medlem Katja Taimela sd
medlem Ari Torniainen cent.

Sekreterare var

utskottsråd Susanna Paakkola.